

Savusukellusosaamisen kehittäminen hanke 1.6.2019 - 31.12.2020

Sopimushenkilöstön savusukelluskoulutus (3 op) Opetussuunnitelma

1. Johdanto

Savusukellus luetaan työturvallisuuslain (738/2002) 11§:n erityistä vaaraa aiheuttavaksi työksi. "Jos 10 §:ssä tarkoitettu työn vaarojen arviointi osoittaa, että työstä saattaa aiheutua erityistä tapaturman tai sairastumisen vaaraa, **tällaista työtä saa tehdä vain siihen pätevä ja henkilökohtaisten edellytystensä puolesta työhön soveltuva työntekijä tai** tällaisen työntekijän välittömässä valvonnassa muu työntekijä. Muiden henkilöiden pääsy vaara-alueelle on tarpeellisin toimenpitein estettävä."

Savusukellusta ohjeistaa lisäksi Sisäministeriön pelastusosaston ohjeet Pelastussukellusohje (2007) ja Ohje pelastushenkilöstön toimintakyvyn arvioinnista ja kehittämisestä (2016).

Savusukellus on ryhmätöitä, missä ryhmän minimivahvuus on neljä. Savusukellus tehdään aina pareittain tai suurempina ryhminä. Savusukelluskurssilla korostuukin parityöskentelytaidot. Savusukelluskurssilla opiskellaan aidonkaltaisissa olosuhteissa, mikä asettaa kurssilaiselle niin fyysisiä kuin psyykkisiäkin vaatimuksia.

Savusukelluskoulutus koostuu kahdesta erillisestä kurssista.

Ensimmäisessä osassa perehdytään savusukelluksen perustekniikoihin ja sukeltamiseen asuinhuoneistoissa. Ensimmäisen osan jälkeen kurssilaisella on peruskoulutus savusukellusta edellyttäviin perustehtäviin. Kurssin jälkeen työnantajan on perehdytettävä kurssilainen savusukeltajan suojarusteisiin, suojaimeihin, työvälineisiin ja paikallisiin ohjeisiin ja toimintamalleihin (työturvallisuuslaki 14§). Perehdyttämisen jälkeen henkilö voidaan nimetä kelvolliseksi savusukellusta edellyttäviin perustehtäviin. Nimeämisen jälkeen kurssilainen osallistuu savusukellusta edellyttäviin perustehtäviin harjoituksissa ja hälytyksillä ja syventää näin oppimiaan asioita.

Vähintään 6 kuukauden työjakson jälkeen savusukelluskoulutus jatkuu toisella osalla. Toisessa osassa perehdytään savusukellustekniikoihin hoito- ja teollisuuslaitoksissa. Toisen osan jälkeen kurssilaisella on peruskoulutus savusukellusta edellyttäviin vaativiin savusukellustehtäviin. Tämä kurssi soveltuu erinomaisesti myös lisäkoulutuksena aikaisemman Spek:n mukaisen koulutusjärjestelmän savusukelluskurssin suorittaneille.

Palavan rakennuksen katolla työskentely vaatii lisäksi korkealla työskentelykurssin suorittamisen. Maanalaisiin tiloihin sukeltamiseen kurssilainen tarvitsee vielä lisäkoulutuksen.

Pelastuslaitos päättää sopimushenkilöstönsä koulutusvaatimuksista. Ns. ykköslähdön sopimuspalokunnilla on suositeltavaa olla edellytys savusukellusta edellyttäviin vaativiin tehtäviin.

2. Pääsyedellytykset savusukelluskoulutukseen

Savusukelluskurssilaisen tulee

- olla 18-vuotias,

Savusukellusosaamisen kehittäminen hanke 1.6.2019 - 31.12.2020

- täyttää terveydentilansa ja toimintakykynsä osalta vaativien pelastustehtävien edellyttämä kelpoisuus,
- olla hyväksytysti suorittanut pelastustoiminnan peruskurssin tai sammutustyökurssin,
- osata käyttää paineilmahengityslaitetta, sekä huoltaa ja tarkastaa sen käytön jälkeen,
- pystyä työskentelemään pimeässä, korkealla, sekä suljetussa ahtaassa tilassa.

Vastaava kouluttaja selvittää kurssille pääsyn edellytykset kelpoisuusselvityslomakkeella. Lomake on syytä pyytää jo hakuvaiheessa kaikilta hakijoilta, sekä täyttää vielä ensimmäisellä tunnilla, että lomakkeeseen tulee kurssilaisen allekirjoitus.

3. Savusukelluskoulutuksen tavoitteet

Savusukeltaminen asuinhuoneistopaloissa –kurssin suorittanut osaa

Muistamisen tasolla

- kertoa savusukeltamiseen liittyvät riskit
- kertoa, miten kerroksesta laskeudutaan hätäpoistumisvälineillä

Ymmärtämisen tasolla

- kuvailla huonepalon kehittymisen ja siihen liittyvät vaarailmiöt
- perustella suojararin ja savusukellusvalvojan merkityksen turvalliselle savusukellukselle

Soveltavalla tasolla

- työskennellä turvallisesti* savusukellusta edellyttävissä perustehtävissä savusukellusparissa ykkösenä ja kakkosena (tiedustella, varmistaa, sammuttaa, pelastaa, poistaa savun ja raivata rakenteita työkaluilla)
- huoltaa savusukeltajan varusteet käytönjälkeen

Savusukeltaminen hoito- ja teollisuuslaitoksissa -kurssin suorittanut osaa

Muistamisen tasolla

- luetella rakennusten paloturvallisuutta lisääviä rakenteellisia ratkaisuja

Ymmärtämisen tasolla

- selittää, miten savusukellustekniikka eroaa teollisuus- ja hoitolaitoksissa verrattuna asuinhuoneistopaloihin
- perustella lämpökameran käytön savusukelluksen apuvälineenä

Soveltavalla tasolla

- työskennellä turvallisesti* savusukellusta edellyttävissä vaativissa tehtävissä savusukellusparissa ykkösenä ja kakkosena (tiedustella, varmistaa, sammuttaa, pelastaa, poistaa savun ja raivata rakenteita työkaluilla)
- pelastaa kiinnijääneen savusukeltajan

4. Savusukelluskoulutuksen sisältö

Savusukeltaminen asuinhuoneistopaloissa

- Savusukelluksen työturvallisuus
- Savusukellustekniikka
- Huonepalon kehittyminen
- Huonepalon sammuttaminen ja savunpoisto
- Taitokoe 1 (savusukellusvarusteiden pukeminen)
- Taitokoe 2 (sammutus- ja pelastustehtävän suorittaminen "asuinhuoneistossa")

Savusukellusosaamisen kehittäminen hanke 1.6.2019 - 31.12.2020

Savusukeltaminen hoito- ja teollisuuslaitoksissa

- Työturvallisuus
- Savusukellustekniikka
- Sammutustekniikka

5. Arviointi

Käytettävä arviointiasteikko on: Suoritettu (S) - Hylätty (HYL)

Savusukelluskurssien hyväksytyksi suorittaminen vaatii kurssilaisilta kurssin tavoitteiden täyttymistä. Osaamista mitataan itsenäisen opiskelun osiossa tenteillä, tehtävillä ja harjoittavan opetuksen osalta kokeilla.

6. Kurssin kesto

Savusukellus asuinhuoneistopaloissa

Lähioppitunnit: 12 h

Lähiharjoitukset: 33 h

Itseopiskelu: 10 h

Yhteensä: 55 h

Savusukellus hoito- ja teollisuuslaitoksissa

Lähioppitunnit: 7 h

Lähiharjoitukset: 17 h

Itseopiskelu: 4 h

Yhteensä: 28h